

A TANTÁRGY ADATLAPJA

A turizmus szociológiája

Egyetemi tanév: 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Szociológia és Szociális Munka Kar
1.3. Intézet	Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet
1.4. Szakterület	Szociológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Szociológia
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	A turizmus szociológiája			A tantárgy kódja	ALM1615		
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Dr. PÁSZTOR Gyöngyi egyetemi adjunktus						
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. PÁSZTOR Gyöngyi egyetemi adjunktus						
2.4. Tanulmányi év	III	2.5. Félév	6	2.6. Értékelés módja	Kollokvium	2.7. Tantárgy típusa	Választható

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összórászám	36	melyből: 3.5 előadás	24	3.6 szeminárium/labor	12
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					10
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					5
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					15
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					5
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					0
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórászám					39
3.8. A félév összórászám					75
3.9. Kreditszám					3

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	
4.2. Kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Videoprojektor, internet csatlakozás
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Videoprojektor, internet csatlakozás

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai/kulcs-kompetenciák	<ul style="list-style-type: none">• Szociológiai kutatások tervezése és lebonyolítása (társadalmi adatok gyűjtése, feldolgozása és elemzése) szervezetekben és közösségekben; kulturális kutatások, piackutatások stb.• Társadalmi adatrendszerek kezelése;• Társadalmi problémák diagnosztizálása; közpolitikák és szociálpolitikai intézkedések elemzése, alkalmazása és értékelése;• Társadalmi problémák és konfliktusok azonosítása, elemzése (magyarázata) és megoldása szervezetekben és közösségekben;• Pályaorientációs és társadalmi beilleszkedést segítő tanácsadás;• A társadalmi kommunikáció elemzése.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none">• A szorgalmas, hatékony, pontos munkavégzésre irányuló stratégiák alkalmazása, valamint a személyes felelősségvállalás az eredményekért, a szakmai etikai kódex elveinek, normáinak és értékeinek alapján;• A csoportos kapcsolattartás technikáinak alkalmazása, empátikus interperszonális kommunikációs képességek és a csapatmunkában megkívánt szerepek vállalása;• Az információforrások és a szakmai képzést támogató kommunikációs eszközök (internetes portálok, szakterületi szoftveralkalmazások, adatbázisok, online kurzusok stb.) hatékony használata román nyelven és egy nemzetközi forgalomban lévő idegen nyelven egyaránt;• Egy nemzetközi forgalomban lévő idegen nyelv használata a szakirodalom tanulmányozásához, tudományos szövegek megírásához és a kutatási eredmények nemzetközi közönség előtti bemutatásához.

6.2. Tanulási eredmények

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

Ismeretek	<p>C1. A diák/végzett hallgató megfogalmazza és leírja a társadalomkutatásban használt fogalmakat, elméleteket és paradigmákat az egyének, csoportok, szervezetek, intézmények, társadalmi kategóriák és közösségek szintjén, valamint elemzi ezek kapcsolatát és azokat a módszertanokat, amelyeket a társadalmi struktúra, folyamatok és dinamika vizsgálatához alkalmaznak.</p> <p>C7. A diák/végzett hallgató megfogalmazza a hipotéziseket és operacionalizálja a kulcsfogalmakat az emberi viselkedés, a csoportok, szervezetek és közösségek dinamikájának, valamint a társadalmi és kulturális tendenciák és hatások, továbbá ezek történetének és eredetének magyarázatához és értelmezéséhez.</p> <p>C8. A diák/végzett hallgató megmagyarázza és értelmezi a társadalmi valóságot, a társadalmi problémákat és konfliktusokat, valamint azonosítja az ezek megoldásához szükséges erőforrásokat és módszereket.</p> <p>C9. A diák/végzett hallgató megmagyarázza és értelmezi az emberi viselkedést, a munkakapcsolatok dinamikáját és az emberi tőke fejlődését a társadalmi-kulturális változások összefüggésében, figyelembe véve az új technológiák által kiváltott átalakulásokat és a környezeti problémákat.</p>
Képességek	<p>A2. A hallgató/végzett hallgató képes azonosítani a társadalmi jelenségek kutatásához és az empirikus adatok gyűjtéséhez szükséges megfelelő módszereket, technikákat, eljárásokat és eszközöket.</p> <p>A3. A diák/végzett hallgató konfliktus- és társadalmi problémamegoldó stratégiákat dolgoz ki és alkalmaz, miközben modelleket azonosít az emberi viselkedés előrejelzésére.</p> <p>A6. A diák/végzett hallgató kidolgozza, elemzi és értékeli a társadalmi kommunikáció stratégiáit és folyamatait csoportokban, közösségekben és szervezetekben.</p> <p>A7. A diák/végzett hallgató innovatív kutatási modelleket dolgoz ki a csoportokban, szervezetekben és közösségekben zajló társadalmi jelenségek és folyamatok vizsgálatához, a bevett módszertanok alkalmazásával.</p>
Felelősség és önállóság	<p>R1. A hallgató/végzett hallgató képes társadalmi diagnózisokat készíteni és értelmezni az egyéneket, csoportokat, közösségeket vagy szervezeteket érintő társadalmi problémák vonatkozásában.</p> <p>R3. A diák/végzett hallgató elemzi az empirikus adatokat, valamint kritikusan és építő módon értékeli a szociokulturális kutatási megközelítéseket.</p> <p>R4. A diák/végzett hallgató elemzi és értékeli a konfliktushelyzeteket és a társadalmi problémák mértékét.</p> <p>R5. A diák/végzett hallgató értékeli a társadalmi diagnózisok, programok és politikák kidolgozásának és megvalósításának módjait.</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none">A diákok megismertetése a turizmussal kapcsolatos főbb fogalmakkal, elméletekkel és szociológiai nézőpontokkal annak érdekében, hogy kritikai elemzést tudjanak végezni a turizmus társadalmi, kulturális és gazdasági hatásairól helyi, nemzeti és globális szinten.
--------------------------------------	---

7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>A kurzus végére a diákok képesek lesznek:</p> <ul style="list-style-type: none">• Azonosítani és megmagyarázni a turizmus főbb formáit és tipológiáit szociológiai nézőpontból.• Elemezni a turizmus társadalmi és kulturális hatását a helyi közösségekre és az interkulturális kapcsolatokra.• Értékelni a turizmus szerepét a társadalmi, kulturális és gazdasági egyenlőtlenségek újratermelésében vagy megkérdőjelezésében.• Megmagyarázni a turizmus, az identitás, a kollektív emlékezet és a kulturális fogyasztás közötti kapcsolatot.• Szociológiai fogalmakat alkalmazni a jelenkori turisztikai jelenségek értelmezésében, mint például a tömegturizmus, ökoturizmus, falusi turizmus vagy élményturizmus.• Reflexív és kritikai szemléletet kialakítani saját mobilitási és turisztikai fogyasztási gyakorlataikról, azok társadalmi normákkal és értékekkel való kapcsolatában.
-------------------------------------	---

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A kurzus megszervezése. A tantárgyi program bemutatása, a főbb bibliográfiai források ismertetése, az elvárások tisztázása a diákokkal szemben.	Ismétlés Összefoglaló táblázatok bemutatása	
2. Bevezetés. A turizmus jelenségének megnyilvánulásai és megközelítései.	Szóbeli előadás interaktív mozzanatokkal	
3. Turizmus és utazás. A turisztikai jelenség fejlődése különböző történelmi korszakokban.	Szóbeli előadás interaktív mozzanatokkal	
4. Városi séta turistaszemmel.	Városi séta, szóbeli előadás, beszélgetés	
5. Turizmus és migráció: szerepek és típusok a turizmusban.	Szóbeli előadás interaktív mozzanatokkal	
6. Turizmus és migráció: motivációk és reprezentációk.	Szóbeli előadás interaktív mozzanatokkal	
7. Modern turizmus vs. posztmodern turizmus.	Szóbeli előadás interaktív mozzanatokkal	
8. Esettanulmány: a posztmodern turista (meghívott vendégek).	Szóbeli előadás interaktív mozzanatokkal	
9. Filmvetítés.	Filmnézés, beszélgetés	
10. A turisztikai jelenség kutatásának módszerei.	Szóbeli előadás interaktív mozzanatokkal	
11. Városi séta turistaszemmel.	Városi séta, szóbeli előadás, beszélgetés	

12. Turizmusfejlesztési modellek. A fenntartható turizmus fejlesztése.	Szóbeli előadás interaktív mozzanatokkal	
13. Esettanulmány: turisztikai marketingstratégia (meghívott vendégek).	Szóbeli előadás interaktív mozzanatokkal	
14. A félév során feldolgozott tananyag összegzése. Kvalitatív kutatáson alapuló munkák bemutatása.	Szóbeli előadás interaktív mozzanatokkal	
Könyvészet Bruner, Edward M. (2005): <i>Culture on Tour: Ethnographies of Travel</i> . Chicago: The University of Chicago Press. Gmelch, Sharon Bohn (2004): <i>Tourists and Tourism: A Reader</i> . Long Grove: Waveland Press. Kincaid, Jamaica(1988): <i>A Small Place</i> . New York: Penguin. MacCannell, Dean (1976) <i>The Tourist: A New Theory of the Leisure Class</i> . New York: Schocken. Urry, John (2002): <i>The tourist gaze</i> , London: Sage		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A kurzus megszervezése. A tantárgyi program bemutatása, a főbb bibliográfiai források ismertetése, az elvárások tisztázása a diákokkal szemben.	Ismétlés Összefoglaló táblázatok bemutatása	
Bevezetés. A turizmus jelenségének megnyilvánulásai és megközelítései.	Heurisztikus beszélgetés	
Turizmus és utazás. A turisztikai jelenség fejlődése különböző történelmi korszakokban.	Heurisztikus beszélgetés	
Városi séta turistaszemmel.	Városi séta, szóbeli előadás, beszélgetés	
Turizmus és migráció: szerepek és típusok a turizmusban.	Heurisztikus beszélgetés	
Turizmus és migráció: motivációk és reprezentációk.	Heurisztikus beszélgetés	
Modern turizmus vs. posztmodern turizmus.	Heurisztikus beszélgetés	
Esettanulmány: a posztmodern turista (meghívott vendégek).	Heurisztikus beszélgetés	
Filmvetítés.	Filmnézés, Heurisztikus beszélgetés	
A turisztikai jelenség kutatásának módszerei.	Heurisztikus beszélgetés	
Városi séta turistaszemmel.	Városi séta, szóbeli előadás, beszélgetés	
Turizmusfejlesztési modellek. A fenntartható turizmus fejlesztése.	Heurisztikus beszélgetés	
Esettanulmány: turisztikai marketingstratégia (meghívott vendégek).	Heurisztikus beszélgetés	
A félév során feldolgozott tananyag összegzése. Kvalitatív kutatáson alapuló munkák bemutatása.	Heurisztikus beszélgetés	
Könyvészet Bruner, Edward M. (2005): <i>Culture on Tour: Ethnographies of Travel</i> . Chicago: The University of Chicago Press. Gmelch, Sharon Bohn (2004): <i>Tourists and Tourism: A Reader</i> . Long Grove: Waveland Press. Kincaid, Jamaica(1988): <i>A Small Place</i> . New York: Penguin. MacCannell, Dean (1976) <i>The Tourist: A New Theory of the Leisure Class</i> . New York: Schocken. Urry, John (2002): <i>The tourist gaze</i> , London: Sage		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy tartalma tükrözi a mobilitás és turizmus szociológiájának aktuális irányzatait, választ adva a tudományos közösség érdeklődésére a turizmus társadalmi, kulturális és gazdasági struktúrára gyakorolt hatásának kritikai elemzése iránt.
- A tantárgy összhangban van a munkaadók és szakmai szervezetek igényeivel olyan területeken, mint a regionális fejlesztés, a vendéglátóipar, a kulturális tanácsadás vagy a turisztikai szektor humán erőforrás-menedzsmentje.
- A kurzus olyan kompetenciákat fejleszt, amelyek relevánsak az interkulturális kapcsolatok kezelésében, a turisztikai fogyasztási gyakorlatok elemzésében, valamint a társadalmi mobilitások területén megvalósítható fenntartható stratégiák kidolgozásában.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A saját elméletek és szakterminológia elsajátításának foka Logikai koherencia és érvelési készségek	Vizsga	60%
10.5 Szeminárium / Labor	A megismert fogalmak és elméletek alkalmazásában megmutatkozó készségek.	Esszé	40%

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- Legalább 5-ös jegy az írásbeli vizsgán
- A szemináriumi tevékenységek minimum 50%-án való részvétel

A tanórákon (előadások és szemináriumok) való részvétel alapvető fontosságú a produktív munkához, és magában foglalja az adott alkalomra kijelölt kötelező szövegek alapos elolvasását.

Az előadásokon való részvétel nem kötelező, de ajánlott.

A szemináriumokon való részvétel kötelező (a minimálisan elvárt jelenlétek száma: 7).

A plágiumot az egyetemi szabályzatnak megfelelően szankcionálják, beleértve a plágiumgyanús dolgozat pontszámának megvonását is.

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az *SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban* történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.

A fenntartható fejlődés általános ikonja								
								
								

Kitöltés időpontja:
2025. 04. 28.

Előadás felelőse:
Dr. PÁSZTOR Gyöngyi

Szeminárium felelőse:
Dr. PÁSZTOR Gyöngyi

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025. 05. 06.

Intézetigazgató:
Dr. LÁSZLÓ Éva